

Obsah

Úvod	10
Odkazy	11
1. Historický vývoj českého trestního zákonodárství nad mládeží	12
1.1 Trestní zákonodárství nad mládeží od dob nejstarších do roku 1852 (do vydání rakouského trestního zákona z roku 1852)	12
1.2 Situace v oblasti zacházení s mládeží na přelomu 19. a 20. století	19
1.3 Základní zásady ohledně přičetnosti osob mladistvých	22
1.3.1 Období naprosté nezodpovědnosti	23
1.3.2 Období pochybné přičetnosti	24
1.3.3 Období mírnějšího trestu	26
1.3.4 K otázce tzv. zmenšené přičetnosti	27
1.4 Ke stavu veřejné péče na našem území do přijetí zákona o trestním soudnictví nad mládeží v roce 1931	28
1.5 Ke stavu trestního zákonodárství nad mládeží od vzniku Československé republiky do přijetí prvního československého zákona o trestním soudnictví nad mládeží v roce 1931	32
Odkazy	34
2. Právní rozbor zákona z 11. března 1931, č. 48 Sb. z. a n. o trestním soudnictví nad mládeží	36
2.1 K trestní odpovědnosti osob nedospělých a mladistvých	37
2.2 Právní následky jednání v oboru práva poručenského	41
2.3 Právní následky jednání v oboru práva správního	42
2.4 Právní následky jednání v oboru práva trestního	46
2.5 Úprava výkonu trestu zavření v zákoně o trestním soudnictví nad mládeží	51

2.6	Procesně právní ustanovení zákona o trestním soudnictví nad mládeží	55
2.6.1	K organizaci a příslušnosti trestních soudů pro mládež	55
2.6.2	Právní úprava řízení o trestném činu mladistvého pachatele	58
2.6.3	Ustanovení zabezpečující ochranu osoby mladistvého v průběhu trestního řízení	66
2.7	K některým ohlasům na první československý zákon o trestním soudnictví nad mládeží	67
	Odkazy	76
3.	České trestní zákonodárství nad mládeží – de lege lata	78
3.1	Vývoj trestního zákonodárství nad mládeží od roku 1950 do roku 1989	78
3.2	Stav trestního zákonodárství nad mládeží v období let 1989 – 1996	82
3.2.1	Základy trestní odpovědnosti mladistvých pachatelů	82
3.2.2	Právní následky základu trestní odpovědnosti mladistvých pachatelů	85
3.2.3	Současná trestní politika vůči mladistvým	95
3.2.4	K možnostem sociální práce s pachatelem trestného činu	101
	Odkazy	106
4.	Trestní zákonodárství nad mládeží v západní a střední Evropě	108
4.1	Justičně a sociálně-opatrovnicky orientovaný model zacházení s delikventní mládeží	108
4.2	Spolková republika Německo	110
4.2.1	Trestní právo mládeže ve Spolkové republice Německo	110
4.2.2	K filozofii trestních opatření ve Spolkové republice Německo	112
4.2.3	Právní následky trestní odpovědnosti mladistvých osob podle zákona o trestním soudnictví nad mládeží	113
4.2.4	Odklon od trestního řízení a mimosoudní narovnání činu	118
4.3	Rakousko	124
4.3.1	Trestní právo mládeže v Rakousku	124
4.3.2	Rakouský justiční experiment	125
4.3.3	Statistická část	127

4.3.4	Předběžné zastavení trestního stíhání soudem	128
4.3.5	Odklon v rakouské a německé trestní politice	129
4.4	Maďarsko	131
4.4.1	Trestní právo mládeže v Maďarsku	131
4.5	Holandsko	135
4.5.1	Soudní ochrana mládeže v Holandsku	135
4.5.2	Alternativní sankcionování v Holandsku	139
4.5.3	Povaha aktuálních alternativních sankcí	140
4.5.4	Halt – Diverzní program pro mladistvé	144
4.6	Polsko	149
4.6.1	Trestní právo mládeže v Polsku	149
	Odkazy	152
5.	Vybrané mezinárodní dokumenty přijaté na poli trest-	
	ního práva mládeže	156
5.1	Minimální standardní pravidla soudnictví nad mládeží	156
5.2	Deklarace práv dítěte	165
5.3	Úmluva o právech dítěte	165
5.4	Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod .	170
5.5	Zásady trestního soudnictví nad mládeží de lege ferenda	172
	Odkazy	178
6.	K alternativám podle českých trestněprávních před-	
	pisů	179
6.1	Alternativní sankce	179
6.1.1	Trest obecně prospěšných prací	182
6.1.2	Několik poznámek k trestu obecně prospěšné práce z pohledu mladistvých	185
6.1.3	Institut podmíněného odsouzení	189
6.2	Odklon v českém trestním řízení	191
6.3	Alternativní způsoby řízení v českém trestním právu .	193
6.3.1	Podmíněné zastavení trestního stíhání a narovnání v trestních věcech mladistvých obviněných	197
	Odkazy	201

7. Nové projekty v oblasti zacházení s delikventní mládeží	202
7.1 Mimosoudní alternativa pro delikventní mládež	202
7.1.1 Právní konstrukce experimentu	202
7.1.2 Praktický postup při narovnání: Odklon se společenskou intervencí	204
7.1.3 Statistická část	205
7.1.4 Skladba trestné činnosti	206
7.1.5 Zkušenosti sociálních pracovníků	208
7.1.6 Příklad X	208
7.2 Experiment „Uplatnění sociální práce v trestní justici“	210
7.2.1 Projekt „Soudní pomoc“	210
7.2.2 Projekt „Mimosoudní vyjednávání – narovnání“	213
7.2.3 Projekt „Probační služba“	214
7.2.4 K materiálu „Činnost probačního pracovníka při Obvodním a Městském soudu v Praze	215
Odkazy	219
8. Trestní soudnictví nad mládeží	221
Odkazy	227
Závěr	228
Odkazy	233
Literatura	234